

JULEHILSEN OG NYHETSBREV FRA LPP BERGEN

18. DESEMBER 2024

Kjære medlemmer,

Nå er det snart jul igjen og deretter begynner et nytt år. Det er tid for gode ønsker, men også for oppsummering av året som er gått, og refleksjoner over det året som kommer.

Det er dessverre slik at de siste årene har stått i nedskjæringens tegn, spesielt innen psykisk helse. LPP har, i samarbeid med andre frivillige organisasjoner, kjempet med nebb og klør for å stoppe det som etter hvert ble en rasering av tilbudene, sengeplasser og stillinger. Så langt har vi dessverre ikke klart å stoppe denne gigantiske kuttbølgen, og den fortsetter ubønhørlig.

Konsekvensene av kuttbølgen lot ikke vente på seg. Hver dag kan vi høre og lese om pasienter og pårørende som står i dyp krise. Allerede i 2023 hadde vi i LPP Bergen notert oss en forverring av den enkeltes situasjon, og vi endret tilbudet for å gi mer individuell hjelp til våre medlemmer. Hver person som henvender seg til oss får straks respons med tilbud om individuell samtale. Etter den første kontakten følger vi tett opp, og er tilgjengelige for videre samtaler.

Samtidig fortsetter vi kampen mot kuttbølgen - selvsagt. Vi informerer om og om igjen om pasientenes og pårørendes behov.

Et lyspunkt i deler av 2023 og hele 2024: Det er startet en del «forbedringsprosjekter». Både i kommunal- og i spesialisthelsetjenestens regi. Det er meget positivt, og vi håper at forbedring av tilbudene blir valgt fremfor kutt. Vi håper også at disse prosjektene munner ut i konkrete tiltak og at nye retningslinjer følges av ledere og ansatte innen psykisk helse.

Når det gjelder pårørende spesielt, er forbedringsprosjektene forankret i den nye nasjonale pårørendestrategien som ble utformet i 2022-2023, og som nå skal iverksettes på kommunalt nivå.

Samtidig prøver helsemyndighetene å bøte på den dype krisen som kuttpolitikken har skapt, og allerede i fjor fikk LPP melding fra Helsedirektoratet om utlysning av tilskuddsordningen 'Helhetlig støtte til pårørende med krevende omsorgsoppgaver'.

Det er **kun kommuner** som kan søke midler fra ordningen, men kommuner kan velge å gjøre dette i samarbeid med f.eks. pårørendeorganisasjoner.

Dette er bakgrunnen for det pågående forbedringsprosjektet mellom Bergen Kommune og LPP Bergen, m.fl.

Vår representant i arbeidsutvalget, Bjørn Greve, sendte nylig en kort status for arbeidet så langt. Dere har nå igjen mulighet til å kommentere og stille spørsmål. Arbeidet vil fortsette over nyttår.

Nestleder Liss Solvang og jeg selv følger nøye med på prosjektet. Selv er vi pårørende med daglig omsorg av vårt familiemedlem. Vi deler her våre kommentarer. Vi ser at det er gjort

mye godt arbeid på mange møter hvor pårørende er blitt inkludert og har kunnet uttrykke seg. Det er vi svært takknemlige for.

Likevel er vi også litt bekymret over at noen av pårørendes største behov ikke er nevnt i prosjektet. Det gjelder særlig for pårørende med krevende omsorgsoppgaver, og som midlene skal brukes til å hjelpe.

Det aller viktigste er: Avlastning av pårørende. Mange har aldri mulighet til å ta en ferie, eller fortsette i sitt yrke. Mange må legge sine egne behov til side.

Vi trenger praktisk hjelp:

- For eksempel til å følge pasienten til aktiviteter og/eller til legen
- Flere assistenter og støttekontakter.
- Flere bosteder med proaktiv bemanning.

Så trenger vi kvalitetssikring av tjenestene:

- De ansatte må komme ut av vaktrommet og gi mer omsorg og mer oppmerksomhet.
- Vi trenger relasjonsbygging og bedre kommunikasjon mellom de ansatte og pasientene og pårørende.
- Bedre somatisk omsorg for pasientene
- Bedre samhandling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten og fastlegene.
- Krisehjelp til pårørende, i samarbeid med helsetjenestene.

Det er ekstremt bekymringsfullt å oppleve at omsorg i stor grad fortsatt overlates til oss frivillige pårørende. Både når pasienten er på et eget bosted, i bofellesskap eller bor med sin familie.

Et annet prosjekt som vi følger nøye med på, er forbedringsprosjektet på Sandviken Sykehus, som ble presentert på Solstrand.

Et tredje prosjekt LPP er involvert i, er et tjenesteinnovasjonsprosjekt ved navn Svingedørsprosjektet.

21. og 22. november ble Liss og jeg invitert som referansepersoner på kompetansedager for MULI-tjenesten (se presentasjonen nedenfor).

I den forbindelse ønsket prosjektleder Mette Senneseth, PhD, Forsker/prosjektleder Kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri Haukeland universitetssjukehus www.helse-bergen.no å ha en panelsamtale mellom en brukerrepresentant og personer med pårørendeerfaring. Målet var å løfte frem pårørendeperspektivet.

Brukerrepresentant som intervjuet oss heter Marta Engevik Fjæreide, hun jobber som erfaringskonsulent i Bergen kommune, sitter i sentralstyret i Mental Helse Ungdom, og er brukerrepresentant fra Nettverk for erfaringskompetanse i prosjektgruppen for Svingdørsprosjektet.

Svingdørsprosjektet:

Svingdørsprosjektet er et spennende tjenesteinnovasjonsprosjekt og et samarbeidsprosjekt mellom Helse Bergen, Høgskulen på Vestlandet (HVL), Askøy kommune, Øygarden kommune og Vest politidistrikt. Det har pågått siden 2021, og har bl.a resultert i et tilbud for

pasienter med hyppige innleggelser og komplekse behov i Askøy og Øygarden, kalt **MULTI-tjenesten**. Se gjerne vedlagt PDFer med informasjon om prosjektet og linker til artikler:

["Storforbruker av helsetjenester eller et menneske med stort lidelsestrykk?" - Dagens Medisin](#)

["Fra psykisk helse til folkehelse" - HVL](#)

På seminaret hørte Liss og jeg en del meninger som vi i LPP har prøvd å fremme i flere tiår. Kan det være slik at noen i "systemet" endelig hører på oss?

Det er ikke en kategori pasienter og pårørende som er svingedørpasienter, og pårørende, men et system som skaper svingdørsbrukere (pasienter og pårørende).

For første gang hørte vi om behovet for kulturendring i helsetjenestene, i kontakt med brukerne, men også de ansatte i kontakt med hverandre.

Kulturendring betyr først og fremst holdningsendring: Mer omsorg og mer oppmerksomhet.

Bedre rolle- og ansvarsbevissthet: Hvem-Hva- Hvorfor

Bedre kommunikasjon: Lytte bedre, bevissthet over ordbruk, tonefall og kroppsspråk.

Relasjonsbygging: Godt samarbeid med andre mennesker er avhengig av gode relasjoner. Det er viktig å finne en måte å etablere god kontakt: Spesielt når en av partene ikke vil samarbeide. Det begynner ofte med lytting.

I kontakt med pårørende skal ledere og ansatte: Lytte, notere og handle. Det er ofte det tredje som mangler.

Problemet er at de personene vi er i kontakt med kanskje lytter og noterer godt, men i sin tur ikke blir hørt når de rapporterer. Det fører til at problemet ikke blir løst.

Kulturendring begynner hos lederne, som deretter skal forsikre seg om at den skjer overalt og opprettholdes.

Det finnes selvfølgelig bosteder som allerede har alt dette på plass. Der er alle våre ønsker oppfylt, og vi trenger ikke å steppe inn for å gjøre et arbeid som andre får lønn for å gjøre. Der er det godt samarbeid med god kommunikasjon.

Likevel kan alle ha godt av å bli kvalitetssikret. Det er tross alt betalende kunder og skattebetalere tjenestene har med å gjøre. Uten dem er det ingen jobb å gå til.

Styret i LPP Bergen følger nøye med; Vi ønsker ikke at de få midlene som frigjøres går til noe vi **ikke** trenger.

Ja, kjære medlemmer, vi nærmer oss juletiden. En vanskelig tid for de fleste av oss pårørende. Jeg håper at brevet vårt bringer litt trøst og håp selv om det ikke er så mye konkret ennå.

Vi kan i hvert fall forsikre dere om at vi står på og svinger pilsken over julenissens reinsdyr slik vi snart får velfortjente gaver med avlastning og omsorg både til oss og våre familiemedlemmer.

Med våre beste ønsker om en riktig god jul og videre et godt, nytt år.

For styret i LPP Bergen

Christine Lingjærde
styreleder

Liss Solvang
nestleder